

2013-02-28

Ert dnr:

Juridiska avdelningen
Kerstin Wiss Holmdahl

Till
Bokföringsnämnden

Synpunkter avseende förslag till nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om bokföring

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL, nedan förbundet) har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på ovanstående förslag och anför följande.

Allmänna synpunkter

Förbundet ser positivt på att Bokföringsnämnden samlar den nuvarande normgivningen i ett nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om bokföring. Det ger bättre överskådlighet. Förbundet välkomnar även att vissa förtydliganden gjorts i syfte att skapa en anpassning till praxis och teknisk utveckling.

De synpunkter som ges nedan är relaterade till de ändringar eller förtydliganden som gjorts med anledning av teknikutvecklingen.

Elektronisk handel och räkenskapsinformation

Inom det arbete som förbundet bedriver i syfte att främja elektronisk handel har vi sett behov av att tydliggöra vad som avses med räkenskapsinformation. Elektronisk handel avser inköpsprocess med stöd av elektronisk information och kommunikation. Det innefattar hantering av elektroniska prislister/kataloger, ordrar, bekräftelser, ibland leveransaviseringar samt slutligen fakturor. Fakturor kan sändas som separata fakturor eller vara en del av en integrerad inköpsprocess där viss information utväxlats i ett tidigare skede av processen. Detta beskrivs närmare på den webb-plats där information och specifikationer finns, www.sfti.se. SFTI står för Single Face To Industry och det är en samverkan mellan förbundet, ESV och Kammarkollegiet, som bl. a. rekommenderar standard för elektronisk inköpsprocess i offentlig sektor.

Det är av största vikt att det är tydligt vad som avses med räkenskapsinformation, både för att en korrekt granskning ska kunna göras av verifikationer och annan information och för klarhet om vad som ska sparas. SFTI ser stort behov av tydliga bokföringsregler i frågor som aktualiseras vid införande av elektronisk handel och e-faktureringsregler, då området är i stark utveckling och såväl många nya marknadsaktörer som arbetssätt introduceras.

I 1 kap 2 § första stycket 8. BFL finns definitionen av räkenskapsinformation. Det som aktualiseras främst och tydligt när det gäller elektronisk handel/faktureringsregler är bestämmelserna under a) om verifikation, om handling som en verifikation hänvisar till (5 kap. 6-7 §§) samt systemdokumentation och behandlingshistorik (5 kap. 11 §) förutom punkterna under b) och c).

Ert dnr:

Bestämmelserna om verifikation är av central betydelse eftersom det innefattar information som normalt sett finns i en faktura.

Under rubriken "Mottagna uppgifter om affärshändelser" i BFN:s Vägledning finns ett förtydligande om uppgifter som kan ha utväxlats mellan parterna och som successivt har kompletterats. Så är ofta fallet vid integrerad elektronisk handel (EDI) där initialt en prislista sänts till mottagaren som sedan fört in den i e-handelssystemet för att där utgöra grund för ordrar/beställningar. När sedan fakturan slutligen utfärdas återupprepas inte all information som finns från bl. a. prislistan och ordern utan innehållet sammanställs i köparens e-handelssystem så att fakturan blir komplett. Skulle sammanställningen göras vid tid till annan när fakturainnehållet efterfrågas tolkar vi det så att andra berörda uppgifter för sammanställningen, såsom exempelvis prislistan, måste finnas lagrade i systemet under hela tiden som fakturan enligt lag ska sparas. Skulle annan tolkning finnas bör detta tydliggöras i vägledningen. Vidare framgår inte om hela prislistan ska betraktas som räkenskapsinformation eller om det räcker med att "originalinformationen" på ett säkert sätt används för att sammanställa en komplett verifikation. Eftersom det är vanligt med förfarandet med sammanställning från flera mottagna uppgifter (prislista, fakturameddelande) anser vi att vägledningen bör kompletteras med ett exempel som beskriver ett sådant flöde och klargör vilka mottagna uppgifter som är räkenskapsinformation, vad som krävs av systemdokumentation och vilken behandlingshistorik som behövs samt vilken information som eventuellt kan förstöras i förtid med stöd av 7 kap. 6 §.

I punkt 9.8 beskrivs att en verifikationskedja utgörs av hänvisningar och identifieringstecken som gör det möjligt att följa en affärshändelse från verifikation till årsredovisning. Med tanke på ovanstående bör Bokföringsnämnden förtydliga att en verifikationskedja kan börja redan med de mottagna uppgifter som används för att sammanställa en verifikation.

Under rubriken "Vad ska en verifikation innehålla" preciseras vilken information som ska finnas enligt 5 kap. 7 § BFL. I kommentaren preciseras ytterligare identifiering av affärshändelsen och motpart. Vidare konstateras att "annan lagstiftning kan ha ytterligare krav på hur affärshändelsen och motparten ska kunna identifieras, t ex mervärdesskattelagen (1994:200)."

Samtidigt som bestämmelserna om räkenskapsinformation är ganska omfattande är texten om verifikationer mer konkret. Vid elektronisk handel har ju informationen i själva fakturan såsom en verifikation stor betydelse och det är viktigt att veta vad som behöver ingå. Samtidigt ska denna verifikation tillsammans med annan räkenskapsinformation kunna bevaras. Om man kopplar samman texten om verifikationer med vad som sägs under kapitel 7 om räkenskapsinformation och särskilt i vilken form räkenskapsinformation ska sparas kan man konstatera att det fortfarande är oklart vad som ska sparas eller i vart fall får det ses som omfattande information. Vi anser att det i vägledningen bör specificeras vad som behöver sparas när det gäller fakturan i dess egenskap av verifikation. Och även ur aspekten att det sker konverteringar mellan

Ert dnr:

olika format när elektroniska fakturor överförs mellan parterna. Under rubriken i vilken form räkenskapsinformation ska sparas kan man dra vissa slutsatser. Det sägs att: "Uppgifter som en verifikation eller en faktura ska innehålla enligt lag, t ex BFL, ML och ABL samt annan elektronisk information som är viktig för en extern granskare eller för företaget självt vid bedömningen av affärshändelsen får inte förändras eller försvinna under konverteringen. Utöver sådana uppgifter kan verifikationer även innehålla annan information, t.ex. reklam eller personliga hälsningar. Om det är tillåtet att rensa bort sådan information från elektronisk räkenskapsinformation får bedömas mot bakgrund av bestämmelserna om vilka uppgifter verifikationer och fakturor ska innehålla och övriga bestämmelser om vad som utgör räkenskapsinformation. Företagslogotyp, personliga hälsningar och reklam kan inte anses utgöra räkenskapsinformation och får därmed rensas bort från elektronisk räkenskapsinformation". Vi anser att det behöver undersökas mer hur man kan gå tillväga för att få rimliga krav på arkivering. Skälet är följande.

Med elektroniska fakturor avses huvudsakligen fakturor i strukturerat format som är elektroniska från att de utfärdas till och med att de mottas och behandlas (enligt mervärdesskattelagen synes dock även pdf-fakturor innefattas i begreppet). Med att ha fakturor i strukturerat format uppnås att mer automatiserad behandling kan ske, men det ökar samtidigt behoven av råd och anvisningar (t.ex. är pdf-faktura låst till ett "bild"-format medan ett strukturerat fakturameddelande vanligen inte är upplåst till en viss layout för presentation/visning; ett annat frågekomplex med stark bäring på de strukturerade formaten är behov av eventuell konvertering). Om man ska kunna göra bedömningar utifrån olika fall kräver detta ofta en manuell hantering vilket motverkar strävan efter automatiserade kontroller och processer. En fakturas räkenskapsinformation får inte förändras vare sig vid konvertering mellan olika format eller under den tid den ska sparas. Vinsten med att tydligt definiera innehållet är att efter godkännande och attest (och de möjligheter till automatisk kontroll som matchning mot order osv. kan ge) just denna information kan sparas/bevaras. Eftersom personliga hälsningar, logotyper m.m. får rensas bort utgår vi från att detta finns i strukturerade fält i en faktura, annars kräver det en manuell granskning att förstå vad som får rensas. Om BFN:s rekommendation enbart avser detta förtydligande torde det nog ändå bli så i praktiken att när det gäller maskinellt hanterade fakturor kommer ändå allt att arkiveras. Men för fakturor med mer omfattande fritextinformation ger det möjlighet i praktiken att rensa informationen. Frågan bör alltså utredas för att rimligt krav på arkivering uppnås.

Det som därför vore bäst är att tydligt definiera vad som anses utgöra räkenskapsinformation eller verifikation i form av en faktura. Och då kan innehållet specificeras i fält i strukturerade fakturor, även om det finns fakturor med mycket fritextinformation och då finns normalt sett även en medvetenhet om att dessa måste granskas mer manuellt. Om innehållet är definierat utifrån vad som anses nödvändig information enligt idag aktuella lagstiftning som BFL, ML, ABL och skattebetalningslagen skulle detta kunna utgöra ett "minsta nödvändiga innehåll" för att det ska anses vara en faktura.

Ert dnr:

Om man sedan utifrån handelskutym och olika branschbehov behöver ytterligare information ska det naturligtvis kunna finnas med.

Vi har förstått att det idag ibland sänds mer information från säljande företag än som tas emot av köpare. Detta kan bero på att det är effektivare från det säljande företaget att fakturan innehåller samma fakturainnehåll gentemot alla kunder men att samtidigt det köpande företaget inte kan ta emot all information. Men mottagna elektroniska uppgifter som inte används när en bokföringsskyldig sammanställer sina verifikationer, normalt via någon form av konvertering, men ändå klassas som räkenskapsinformation utgör ett problem eftersom de omedelbart ska kunna presenteras i vanlig läsbar form, vilken i så fall skulle kräva konverteringsrutiner även för denna "överinformation". Det är därför angeläget att försöka avgränsa denna informationsmängd så långt som möjligt. Förbundet ser att det vore bra om ett förtydligande kan göras från BFN:s sida avseende vad som gäller i de fall då mer information sänds än som mottas.

Sammanfattningsvis anser vi att det är önskvärt att det än mer tydligt definieras vad som är grundläggande information som alltid måste finnas i räkenskapsinformation, främst i en verifikation. Då kan man som mottagande part lättare tillförsäkra att i vart fall denna information alltid kan tas emot. Med utgångspunkt i Allmänt råd 7.3 behövs ett tolkningsklarläggande vad gäller räkenskapsinformation i förhållande till informationsinnehåll – är det synonyma begrepp eller inte? Till exempel skulle informationsinnehåll kunna avse "all information i fakturan" eller "all räkenskapsinformation i fakturan". Som jämförelse pekar Vägledningens Allmänt råd 7.1 tydligt till bara räkenskapsinformationen. En jämförelse kan även ta fasta på EUs fakturadirektiv – faktura definieras där bara av det enligt direktivet obligatoriska informationsinnehållet.

Om en sådan tydlighet om innehållet i verifikation skulle finnas, på samma sätt som det i mervärdesskattelagen anges exakt vad en faktura ska innehålla, skulle detta vara till fördel även vid gränsöverskridande handel. Vi vet att det finns en mängd nationella krav i olika länder, samtidigt som vi vet att det finns en "kärna" av information som är gemensam utifrån gemensamt regelverk baserat på främst mervärdesskattedirektivet. Tydlighet avseende minsta gemensamma innehåll skulle medföra att den gränsöverskridande handeln avsevärt skulle kunna underlättas.

EU kommissionen överväger att ta initiativ kring obligatorisk e-fakturering för offentliga aktörer i Europa gentemot dess leverantörer. Att detta stöds av en tydlig lagstiftning och stödjande regelverk måste anses vara av stor betydelse. Även om BFL och BFN:s allmänna råd jämte vägledning inte direkt berörs av EU:s initiativ och det inte är direktivstyrd lagstiftning får de indirekt betydelse för gränsöverskridande handel.

Sveriges Kommuner och Landsting

Germund Persson

Kerstin Wiss Holmdahl